

Dodatak

1. Zapisnik o suđenju sv. Kvirinu

Suđenje sv. Kvirina, mučenika, prema predaji održano je u lipnju 309. godine, u vrijeme Dioklecijanovih progona.

Kad je započelo progonstvo, biskup se pokušao spasiti bijegom. Glavar Maksim upita ga je kamo bježi. „Ne bježim“, reče, „nego izvršavam zapovijed Gospodinovu. Piše: Ako vas progone u jednom gradu, idite u drugi.“ A Maksim upita: „Tko je to zapovjedio?“ Kvirin će: „Krist, pravi Bog.“ A Maksim: „Zar te carske zapovijedi ne mogu naći gdje god hoće? A taj tvoj pravi Bog, zar će ti tada pomoći, kao što ti je sada pomogao kad smo te uhvatili?“ Na to će Kvirin: „On je uvijek s nama. Bog, koga štujemo, može nam pomoći gdje god bili. Pa i u tome što sam uhvaćen, bio je sa mnom. On me ohrabruje i iz mojih ti usta odgovara.“ A Maksim reče: „Mnogo zboriš, a govorom omalovažavaš zapovijedi velikih kraljeva. Pročitaj, dakle, te božanske zakone i čini što je zapovjeđeno.“ Na to će Kvirin: „Naredbe tvojih careva ne slušam, jer je bezbožna i protiv Božje zapovijedi nalaže da

se sluge Kristove vašim bogovima žrtvuju. Ja ih ne štujem jer su za mene ništa.“ Maksim reče: „Predugo si živilo pa si imao vremena naučiti bajke. Evo ti tamjana pa nauči štovati bogove koje ne poznaješ. Bit ćeš pametan pokoriš li se zapovijedi.“ A Kvirin će: „Zla kojima mi prijetiš smatram slavom, a smrt koju mi obećavaš osigurava mi vječni život.“ Maksim: „Vidim da te ludost tvoja vodi u smrt. Žrtvuj bogovima!“

Kvirin je to odbio, a kad mu je Maksim zaprijetio da će ga poslati na sud prvom glavaru Panonije da ga taj osudi na smrt, Kvirin je rekao znamenite riječi: „Dosad sam kao svećenik služio, a sad ću uistinu biti svećenik kad sam sebe za žrtvu prikažem.“

Molitva Duhu Svetom za radost zajedništva sa Svim svetima:

»Dođi u moj život, Duše Sveti, Duše mudrosti. Podaj mi nutarnji pogled kojim ću vidjeti i čuti, kojim ću težiti za duhovnim stvarima i nikad se ne navezati na materijalni svijet. Dođi u mene, Duše Sveti, Duše ljubavi, ispuni mi srce ljubavlju. Dođi u mene, Duše Sveti, Duše istine i daj mi doći do spoznanja istine u svoj njezinoj punini. Dođi u mene, Duše Sveti, izvore žive vode za život vječni. Daj mi milost gledati Očevo lice u životu i radosti bez kraja«. Amen.
(Sv. Augustin)

Baćen u tamnicu, Kvirin se nije pokolebao, nego je ondje probudio vjeru u tamničaru Marcelu koji ga u suzama zamoli: „Moli za me Gospodina jer ne vjerujem u drugoga Boga nego u onoga kojega ti štuješ.“ Tu je Kvirin Marcela krstio. Maksim ga posla u prijestolnicu Panonije te se svim gradovima razglasila njegova svjedočanska hrabrost.

Istragu nad njim sad je vršio glavar Amancije kojemu je Kvirin ovako odgovorio: „U Sisku sam pravoga Boga isповjedio, njega uvijek štovah, njega u srcu nosim. Nijedan me čovjek od njega neće rastaviti.“ Glavar mu reče: „Htio bih poštovati tvoju dob“, na što će blaženi Kvirin: „Što te briga za moju dob! Neokaljana vjera može je učiniti jačom od svih muka. Muke neće skršiti moje svjedočenje vjere.“ A kad ga glavar nastavio nagovaratati, čudesno mu Kvirin odgovori: „Tvoje nagovaranje možda bi slomilo ishlajpela

starca koji čezne samo za duljim životom, ali ja sam od Gospodina svoga naučio čeznuti za vječnošću. Vašim se zakonima ne pokoravam, jer obdržavam zakone Krista Boga koje sam vjernicima propovijedao.“ Tada glavar presudi da Kvirinu svežu kamen o vrat i da ga bace u rijeku.

Prznato čudo u postupku za beatifikaciju bl. Marije Petković

ODLUKA O ČUDU

Časna službenica Božja Marija od Isusa Propetoga (u svijetu: Marija Petković) rođena je dana 10. prosinca 1892. godine u selu *Blatu* na otoku Korčuli u Dubrovačkoj biskupiji. Mladost je provela nadasve odana molitvi i djelima Milosrđa, a za odgoj i poduku djevojaka i siročadi te za njegu i pomaganje bolesnicima utemeljila je Družbu Kćeri Milosrđa Trećega Samostanskoga Reda Svetoga Franje (i nastojala je da Družba bude pridružena Redu Manje Braće). Pobožno, kako je živjela, jednako je tako i usnula u Gospodinu dana 9. srpnja 1966. godine.

Vrhovni svećenik Ivan Pavao II. dana 5. srpnja 2002. godine napismeno je objelodanio Odluku da je Ona dosegnula junački stupanj bogoslovnih kreposti, stožernih kreposti i onih koje su njima pripojene.

Glede proglašenja blaženom službenice Božje, po prosudbi *Kongregacije za kauze svetaca*, podnositelj zahtjeva ovoga slučaja iznio je tvrdnju, da se dana 26. kolovoza 1988. godine zbio čudesni događaj. U izvješću se kaže da je predvečer toga dana podmornicu peruanske mornarice, u puku zvanu „Pacocha“, dok se površinom mora vraćala u luku *Callao* grada Lime, snažno udario pramac japanskoga ribarskog broda. Taj je udarac prouzročio veliki otvor na njezinu krmi. Dok se podmornica punila vodom i strmoglavce potapala, ostao je otvoren glavni zaklopac uvođenja zraka, kroz koji je voda prodirala i počela poplavljivati prostorije. Dio mornara, bacivši se u vodu, ostao je neozlijeden, ali je dio ostao zarobljen u podmornici. Sagledavši težinu položaja, natporučnik bojnoga broda Roger Cotrina Alvarado, pošto je zazvao službenicu Božju Mariju od Propetog Isusa, po veoma gusto tami uspio je doći do gornjeg ulaza iz koga je nadirala voda. I kad je podmornica već dospjela ispod mora na dubini od 12 do 20 metara, uspio je zatvoriti ulazna vratašca, premda je pritisak vode bio jednak pritisku od 4 do 6 tisuća kilograma težine, uz nepravilan položaj zapornica što je dodatno otežavalo zatvaranje. Uspjeh toga postupka bio je u tome što je bila sprječena poplava donje sobe u kojoj su ostala zatočena dvadeset dvojica mornara, od kojih su dvadesetorica sutradan dospjela na sigurno, nepovrijeđeni.

O čudesnom slučaju koji se dogodio 1998. godine u Kuriji Vojnog Peruanskog Ordinarijata provedeno je biskupijsko istraživanje, čiju je pouzdanost i pravnu snagu priznala valjanom *Kongregacija za kauze svetaca*, odlukom donesenom dana 27. ožujka iste godine. Vijeće stručnjaka Ureda za sudište Rimske kurije na sjednici dana 13. svibnja 2002. godine jednoglasno je utvrdilo, da je događaj s obzirom na ljudski razum i znanost, bio neprotumačiv

budući da u utrobi podmornice nitko sâm, odnosno u ovom slučaju Roger Cotrina Alvarado, nipošto nije mogao zatvoriti vratašca i okrenuti kormilo podmornice, kako bi se zapornice vratile na svoja mesta i naposljetku zatvorile sâm ulaz. Dana 13. rujna iste 2002. godine održan je posebni sastanak savjetnika teologa radi razmatranja tog slučaja, a 15. studenoga, redovna sjednica otaca kardinala i biskupa. Slučaj je iznio biskup Emilije Eid, Maronit. Na oba skupa, prvo savjetnika, a onda kardinala i biskupa, odgovarajući na pitanje je li riječ o čudu učinjenu Božanskom pomoći, donesen je potvrđni odgovor. Kad je naposljetku o svim tim događajima dolje potpisani kardinal Predstojnik podnio papi Ivanu Pavlu II. točno i pomno izvješće, njegova je Svetost, prihvaćajući i odobravajući mišljenje *Kongregacije za kauze svetaca*, naredio da se napismeno izda odluka o gore rečenim čudesnim događajima.

Kad je sve to po propisu bilo učinjeno, pozvavši k sebi na današnji dan dolje potписанoga kardinala Predstojnika kao i izlagatelja slučaja i mene biskupa Tajnika Svetoga zbora te ostale koje po običaju valja pozvati, pa dok su oni stajali, preblaženi je Otac svečano obznanio: „*Čvrsto i zasigurno стоји чинjenica о чуду što га је Бог учинио на заговор часне službenице Božje Marije од Јисуса Пропетога (у свјету: Марије Петковић), утемељитељице Друшбе Кћери Милосрђа Трећега самостanskog reda светога Франje, то јест о ‘непротумаčиву’ успјеху изведбе presudnog zatvaranja gornjih vratašca utroba broda u spašavanju podmornice „Pacocha“ Peruanske ratne mornarice, што га је izveo poručnik bojnoga broda Roger Cotrina Alvarado u trenutku potapljanja kao posljedice sudara s ribarskim japanskim brodom.*”

Njegova je Svetost odredila da se ova Odluka javno obznani i unese među spise *Kongregacije za kauze svetaca*.

U Rimu dana 20. prosinca 2002. godine
Josip kard. Saraiva Martins, predstojnik

3. Duhovna oporuka bl. Alojzija Stepinca

Duhovnu oporuку bl. Alojzija Stepinca podijelili smo na pet dijelova jer smo željeli istaknuti njezine pojedine dijelove.

MOJIM DRAGIM DIJECEZANIMA

Nedokućiva providnost Božja postavila me je bila prije mnogo godina vama za pastira. Znam, da je u ono doba bilo u našoj dijecezi mnogo učenijih svećenika od mene. Znam, da ih je bilo i mnogo kreposnijih od mene. Znam, da ih je bilo i mnogo zaslužnijih od mene, jer ja sam tada bio svećenik tek tri i pol godine, nepoznat svemu svijetu. I kad se sada nakon svega toga pitam, zašto je Bog upravo mene odabrao za tu zadaću, onda moram odgovoriti ono, što veli sveti Pavao apostol u poslanici Korinćanima: „što je ludo pred svijetom izabra Bog, da posrami mudre, i što je slabo pred svijetom, izabra Bog, da posrami jako; i što je neplemenito pred

svijetom i prezreno, izabra Bog, i ono, što nije, da uništi ono što jest, da se ne hvali nijedan čovjek pred Bogom“ (1 Kor 1, 27-29).

Prošlo je od dana moga izbora mnogo godina. Sve su one bile burne i teške i konačno slomile moju životnu snagu. Osjećam, da dugo već neću boraviti među vama. Ja sam si duboko svjestan, da nisam bio bez pogrešaka. Tim manje, kad apostol sveti Ivan piše: „Ako kažemo da grijeha nemamo, sami sebe varamo i istine nema u nama“ (1 Iv 1,8). Ako sam dakle kome što krivo učinio, iskreno ga molim za oproštenje. A svima onima, koji su meni bilo što učinili u životu, od sveg srca oprštam. Inače ne bi bio dostojan stupiti pred Krista Spasitelja, koji je i na križu molio za svoje ubojice: „Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine!“ (Lk 23, 34). Na rastanku pak s vama, moji dragi dijecezani, smatram potrebnim, da vam stavim na srce, nekoliko riječi, koje neka budu kao moja duhovna oporuka. Želim naime i nakon smrti učiniti što mogu da odvratim od vas pogibelji koje vam prijete i umnožim vašu sreću, koliko je to moguće u ovoj dolini suza. Smatram to tim više potrebnim, što vi, dragi moji dijecezani, sačinjavate dobar dio hrvatskog naroda, u koji me je Božja providnost postavila da radim, pa što kažem vama, koristit će i svim ostalima.

Prva poruka: Vjera u Boga

U našu su se sredinu uvukli bezbožni ljudi, koji iako su bili ništava manjina (kad ovo pišem, niti dva postotka), dočepavši se vlasti, sve su poduzeli da istrijebe ime Božje iz vaših duša, i da vas učine, vele, blaženim i bez Boga. A ja vam, dragi moji dijecezani, u času, kad odlazim s ovoga svijeta, moram reći na sve te pokušaje ono, što je o takvim vođama rekao Izajia prorok: „Narode moj, zavodnici su tvoje vođe. Oni kvare tijek tvojoj stazi“

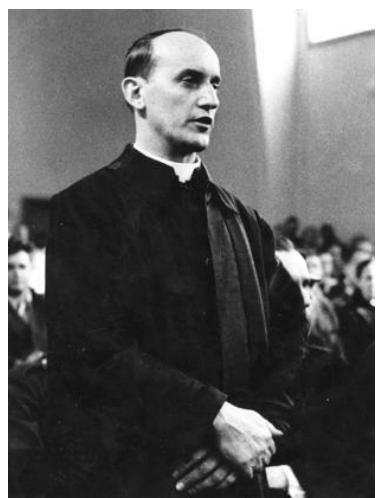
(Iz 3, 12). Zar niste nikad čuli što kaže Bogom nadahnuti pjesnik? „Ako Gospod ne gradi kuće, uzalud se muče, koji je grade. Ako Gospod ne čuva grada, uzalud bdije, koji ga čuva“ (Ps 126,1). Htjeti biti sretan bez Boga, znači graditi babilonski toranj, čija je gradnja svršila za graditelje pometnjom jezika i rasapom širom svijeta. Tako će sasvim biti i u budućel! Svaki pokušaj, izgraditi kulturu i civilizaciju, sreću jednog naroda bez Boga, znači zapečatiti njegovu vremenitu i vječnu propast. Zato, dragi moji dijecezani, ono što je sveti Pavao doviknuo Filipljanim, to i ja dovikujem vama na rastanku: „Stojte čvrsto u Gospodinu!“ (Fil 4,1). Samo u Bogu je vaša sreća i vremenita i vječna. Izvan Boga ne ostaje ništa nego propast.

Zar nije i izgubljeni sin iz Evandjelja mislio da će biti sretan kad napusti oca? Otišao je pun blaga iz očinske kuće. A onda? „Rado bi bio utišao glad svoju mahunama što su jele svinje; ali mu ih nitko nije davao“ (Lk 15,16). Ljudi dakle, koji preziru Boga i vas hoće udaljiti od Boga i učiniti sretnim bez Boga, degradirat će vas konačno na nivo ispod životinja. Rad je njihov proklet od Boga, kao što je i razumljivo, jer „se Bog ne da ismjehivati“ (Gal 6,7). I na koncu mjesto blaženstva, koje obećavaju, neće moći pružiti ni onaj minimum, koji je potreban za egzistenciju nijemih životinja, pa ovo nisu prazne riječi, sjetite se samo onih poratnih godina onamo od 1945. dalje, kad je jedna, po prirodi bogata zemљa, morala godinu za godinom prosjačiti žito, da ne izumre od gladi. Vidite li obećani raj na tome svijetu bez Boga i krutu stvarnost? Tako će biti uvijek jer je riječ Božja neprevarljiva. A kaže prorok: „Nado Izraelova: Gospode! Svi koji Te ostave, posramit će se; koji odstupe od Tebe, zapisat će se u prah. Jer ostaviše izvor vode žive, Gospoda!“ (Jr 17,13).

Druga poruka: Vjernost Svetom Ocu i Apostolskoj Stolici

Taj veliki i dobri Bog nije napustio čovjeka nakon pada u raju zemaljskom makar je čovjek to zaslužio. Nego je tako ljubio svijet, da je poslao Sina svojega, da spasi svijet, kao što veli apostol: „Koji nas izbavi od vlasti tame i premjesti u kraljevstvo Sina ljubavi svoje“ (Kol 1,13). To kraljevstvo je Crkva Kristova, Crkva Katolička, stara toliko, koliko i kršćanska vjera. Ona nije mijenjala svoje nauke ni za dlaku, nego naučava i danas ono, što je primila od svetih apostola... Ona ima kao što znadete, svoje sjedište u Rimu i imat će ga do konca svijeta. Tu je sjedio prvi Namjesnik Isusa Krista u upravi Crkve, sveti Petar. Tu sjede i njegovi nasljednici, Pape. A vi znadete,

što je Isus rekao Petru: „Ti si Petar, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju, i vrata paklena neće je nadvladati“ (Mt 16, 18). Pravilo je dakle: „Gdje je Petar, tamo je i Crkva Kristova“. Ostanite dakle, dragi moji dijecezani, pod svaku cijenu, pa ako treba i uz cijenu života, vjerni Crkvi Kristovoj, koja ima na čelu Petra, Papu za poglavara.

Vi znadete, da su očevi i djedovi naši prolili kroz stoljeća potoke i rijeke krvi, da si sačuvaju blago svete vjere katoličke i da ostanu vjerni Crkvi Kristovoj. Vi ne biste bili dostojni imena svojih otaca, kad bi se dali otrgnuti od pećine, na kojoj je Krist sagradio Crkvu. Godine 1941. mi smo spremali, da svečano proslavimo 1300 godišnjicu svojih prvih veza sa Svetom Stolicom. Rat je omeo našu nakanu za tu proslavu. Ali niti rat, niti mir, niti sreća, niti nesreća, ne smije nas pokolebiti u našoj odlučnosti da ostanemo vjerni do smrti Crkvi Kristovoj. Moramo biti kao Izraelci na vodama Babilona: „Ako zaboravimo tebe, Jeruzaleme, neka se preda zaboravu desnica naša!“ (Ps 136, 5). Kad bi se dakle ikada našao u vašoj sredini netko, bio on laik ili svećenik, koji bi i na samo čas kolebao u toj stvari, neka mu je daleko kuća od vas! Možda ćete reći, da prestrogo sudim? Ja bih bio vaš najveći neprijatelj kad bih vam sakrivao istinu. Kad ovako govorim, govorim radi vašega najvećega dobra. Zar nije sam Isus upozorio: „Gledajte, da vas tko ne prevari“ (Mt 24,4). Biti naime odrezan od Crkve, znači biti odrezan od Krista, koji je glava Crkve. Biti odrezan od Krista, znači biti odsječen od čokota kao loza. Što mu je onda sudbina takvom čovjeku, nego ono, što veli Isus na Posljednjoj Večeri: „Tko u Meni ne ostane, izbacit će se napolje kao loza, i osušit će se, i skupit će je, i u oganj baciti, i gorjet će“ (Iv 15, 6). Vjernost dakle do groba Crkvi Katoličkoj!

Treća poruka: Pobožnost prema Majci Božjoj

Život bi u obitelji bio težak, kad ne bi bilo majke. Crkva je jedna velika Božja Obitelj. Bog se je pobrinuo za Majku te Obitelji, a to je Blažena Djevica Marija, Majka Božja i Majka naša. Dragi moji dijecezani! Naši su očevi i djedovi upravo posijali Marijinim crkvama čitavu našu domovinu. Njezin sveti lik stajao je na bojnim zastavama naših pređa, kad su polazili u boj za „krst časni i slobodu zlatnu“. Pred njezinim su svetim likom klečali raskajani, moleći od Boga oproštenje grijeha po zagovoru One, koja je „utočište grešnika“. U nju su stavljali svoje nade u svim teškim časovima i osobnoga i narodnoga života. Nastavite tradiciju svojih otaca, na što vas uostalom bez prekida opominju i vrhovni poglavari Crkve, kao vrhovni učitelji vjere. Ako budete uvijek iskreno štovali i ljubili Bogorodicu, onda će se i na vama ispuniti ono, što veli Mudrac: „Tko časti mater svoju, sabire blago“ (Sir 3,4).

Samo komunističko bezboštvo, koje je odbacilo svaki stid, bilo je u stanju, kad se je dočepalo vlasti u našoj domovini, da čak u školske udžbenike uvrsti besramnu hulu protiv Bogorodice, koju sam im uostalom spočitnuo već 1946. na poznatom nazovisudu, kad su se ponadali, da će jednim potezom pera izbrisati Katoličku Crkvu iz

naše domovine. Ne dao Bog, da ikada itko od vas pođe tragom tih nesretnika u huljenju Bogorodice! Za takvoga će vrijediti riječ istog Mudraca: „Tko ogorčava život materi svojoj, proklet je od Gospoda“ (Sir 3, 16).

Četvrta poruka: Međusobna bratska ljubav

Konačno, jer je Bog ljubav, kao što veli apostol, ljubite se među sobom. Pomažite se uvijek bratski među sobom! Budite jedno srce i jedna duša! Ali ljubite i neprijatelje svoje jer je zapovijed Gospodnja. „Tada ćete biti djeca Oca svojega nebeskoga koji pušta da sunce Njegovo izlazi nad dobre i zle i daje da daždi na pravedne i grešnike.“ Neka vas od te ljubavi prema neprijatelju ne odvrate opačine njegove. Drugo je čovjek, drugo je opačina njegova. Čovjek je, veli sveti Augustin, djelo Božje, opačina je djelo ljudsko. Ljubi ono što je Bog načinio, a ne ono što je čovjek načinio.

Peta poruka: Želja za uzajamnom molitvom

Sjetite se katkada u molitvama i mene, svoga pastira u teškim vremenima, da mi Gospodin bude milostiv. Ja se nadam, da će mi milosrdni Isus dati milost, da mogu uvijek u nebu moliti za sve vas, dok bude svijeta i trajala naša dijeceza da svi prislijete k cilju, za koji vas je Bog stvorio.

U Krašiću 28. svibnja 1957.
Alojzije kard. Stepinac, nadbiskup zagrebački

4. Molitva velikog zavjeta

ZAVJETNA MOLITVA NADBISKUPA FRANJE KUHARIĆA NA VELESLAVLJU U SOLINU, 12. RUJNA 1976. GODINE

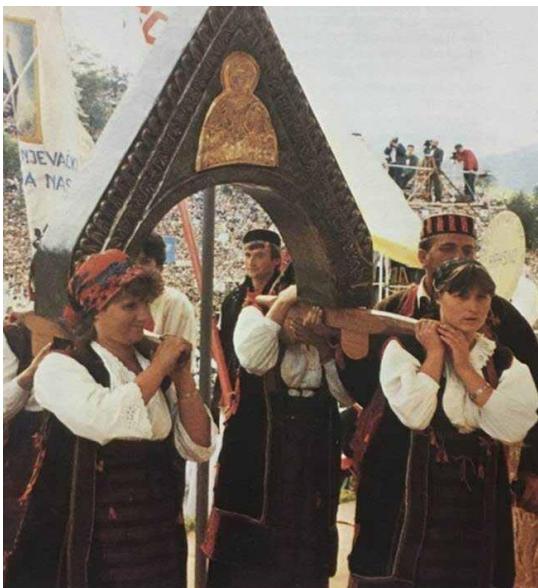
Presveta Bogorodice i Majko naša! Dali smo Ti naslov po tolikim našim svetištima i zovemo Te: Gospo od Otoka, Majko Božja Bistrička, Sinjska, Trsatska, Olovska, Širokobreška, Letnička, Tekijska, Aljmaška, Voćinska. Majko svih naših svetišta! Kraljice Hrvata, Najvjernija Osvjetnice Hrvatske!

Ti, Blagoslovljena među ženama, (Lk 1,42) živiš cijelim svojim proslavljenim bićem u punini vječnog života, ali si prisutna i u ovom radosnom susretu s nama zemaljskim putnicima. Djelice Nevina, evo nas pred Tobom na temelju prvog Tvoj poznatog svetišta u našem narodu koje ti sagradi kao svjedočanstvo vjere i ljubavi dobra hrvatska kraljica Jelena koja je bila majka kraljevstva i zaštitnica sirota i udovica. Evo nas pred Tobom na ovom našem svetom tlu gdje su bile kolijevke i grobovi kraljeva roda našega, gdje je i grob dobre Jelene. Na ovo sveto tlo naših vjerničkih i narodnih uspomena donijeli smo Tvoj prvi sačuvani lik u hrvatskoj umjetnosti, iz Biskupije kod Knina, iz crkve koju podiže veliki naš katolički kralj Zvonimir.

U svjetlu Tvoje prisutnosti i obasjani toplinom Tvoje materinske ljubavi slavimo tisućugodišnjicu ovog Tvoj svetišta i trinaest stoljeća od početka našeg susreta s Isusom Kristom – Spasiteljem i Bogom našim: razmišljamo o onom svetom povijesnom danu kada su prvi od naših pradjedova krštenjem preporođeni i Evanjeljem rasvijetljeni počeli ulaziti u veliko zajedništvo vjere i ljubavi, u Crkvu katoličku, po svem svijetu raširenu, kojoj u ime Tvojga Sina predsjeda Rimski Biskup i Petrov Nasljednik. Kako je to veliki jubilej! Kako je to svečan dan! Danas su u našim srcima sabrane sve molitve ove naše milosne Godine Gospodnje! Pred Tobom stojimo kao Tvoja djeca, Djelice Nevina, ovdje nad ostacima kamenih spomenika naših, nad zanemarenim grobovima predaka, nad svim kamenjem i svim kostima diljem domovine. Htjeli bismo poput proroka Ezekijela prorokovati: „O suhe kosti, čujte riječ Gospodnju!“ (Ez 37,4). Daj, Majko, Milosti puna, da po

Tvom zagovoru oživi Crkva i domovina. Daj da se skupi sve što je rasuto, da se osvijesti sve što je zaboravljeno, da iz vjerne i teške prošlosti izraste vjerna i svjetla budućnost. Neka po Tvom zagovoru, Utjeho žalosnih, bude i nama danas upućena riječ Gospodnja po proroku Jeremiji: „Evo, ja će izlječiti njihovu ranu, ja

će ih iscijeliti i ozdraviti i pružiti im obilje istinskog mira“ (Jr 33,6). Taj mir je spoznanje istine; taj mir je zaštita pravednosti; taj mir je sigurnost slobode; taj mir je zajedništvo izmirenih s Bogom i pomirenih međusobno.

Slaveći ovaj naš dvostruki jubilej, posvećujemo tvom prečistom Srcu, Majko duše naše, Crkvu i narod Hrvata! Povjeravamo Ti sve što jesmo sa svojim slabostima i svojim krepostima. Znamo da je štovanje i nasljedovanje Tvojih kreposti obilježilo cijelu našu povijest i našu dušu. Na tvom su se Srcu odgojile sve naše majke i redovnice, djevice i udovice, sva ženska, majčinska i sestrinska srca, kojima zahvaljujemo da ni u najmračnijim vremenima naše kolijevke nisu ostale prazne, ognjišta nam se nisu ugasila i molitva nije zanijemila na ustima naše djece.

Štovanje Tebe, Majko našeg Spasitelja, i vjerovanje u sve ono što Crkva o Tebi uči bilo je za naše pradjedove i očeve škola pravovjerja i molitve. Pod Tvojim okriljem naši su pređi slavili Euharistiju materinskim jezikom i čitali Sveti pismo. S Tobom smo se, Majko Crkve, utvrdili u katoličkom zajedništvu na čelu s Petrovim nasljednikom, i s Tobom u tom zajedništvu sačuvasmo svoju samobitnost. Crkva nas je opismenila. Evangelije je – usprkos svim našim povijesnim i osobnim grijesima i stranputicama – prožimalo dušu našeg naroda.

Slaveći Euharistiju, okupljeni u Žrtvi oltara oko Srca Tvojg Sina, učili smo se lomiti svoj kruh i sa siromasima; taj naš svagdanji kruh znojem težaka zaliven i žuljevima izvađen iz ove naše zemlje; taj naš svagdanji kruh tako često u povijesnim mukama sa suzama blagovan. Ti si, Majko Isusova, Majka našeg čovjekoljublja. Ti si Majka naše kulture i umjetnosti. Tvoj je majčinski i djevičanski lik nadahnjivao sve naše velike slikare, kipare, graditelje i pjesnike. Budi i nadalje nadahnuće za pravu Ljepotu po kojoj ljudi postaju bolji.

Bila si Majka naše Crkve i našeg naroda u stoljećima kada smo se kao narod i kao Crkva rađali; bila si nam Utočište u krvavim vremenima kada smo izdisali pod udarcima; bila si stijeg naših pobjeda i stalni poticaj naših obnova. U brojnim Tvojim prošteništima diljem domovine svojoj si djeci ulijevala pouzdanje i hrabrost, Ti koja si i sama stajala pod križem svojega Sina. Tvoja su svetišta i danas izvorišta nade i središta obnove.

Majko naše prošlosti, budi majkom i naše sadašnjosti i naše budućnosti! Danas i sutra, u vremenu koje se diči napretkom, ali koje često „smrću duše tijelo brani“, sve nam više treba svjetla i ljubavi Tvojg djevičanskog i majčinskog Srca. Izručujemo Ti, posvećujemo Ti narod i Crkvu Hrvata. Povjeravamo se Tvojoj zaštiti. Ti znadeš najbolje sve naše nevolje. Znaš što se događa u našim obiteljima. Znaš koliko nam djece pobiju ubojničke ruke još prije nego se rode. Vidiš u kolikim se mladim srcima ubija vjera i gazi nevinost. Ti znaš čemu se naša mladost nada i za čim teži, od čega je umorna ili razočarana. Poznate su Ti sve muke i potrebe naše Crkve. Povjeravamo Ti naše svećenike i redovnike, naše biskupe. Izmoli im svima oduševljenje, vjernost i slogu. Posvećujemo ti naše redovnice; neka budu svijetli znak čistog i plodnog djevičanstva u službi malenih, bolesnih, zapuštenih. Prazne obitelji, prazna sjemeništa i novicijati znak su umiranja. Majko Milosti, ne daj da umremo!

Prikazujemo Ti znoj radnika u tvornicama, žuljeve težaka na njivama, strpljivo služenje liječnika i bolničara bolesnoj braći. Prati svojim pogledom, Djevice Mudra, napore intelektualaca koji traže istinu; nadahni naše

teologe i novinare; blagoslovi sve ljude dobre volje koji se bilo u kojem pozivu žrtvaju za istinsko dobro ljudi, za ostvarenje boljeg svijeta pravednosti i istine, ljubavi i slobode.

Utočište grešnika, moli milosrđe za sve grešnike, među kojima su psovači velika rana na našem narodnom biću; moli za sve klonule, očajne; posreduj za onu braću koja vjeru izgubiše, koji se više ne znaju nadati. Bogu je moguće zapaliti u dušama čudesnu svjetlost kakva je obasjala Savla pred Damaskom. Donosimo u Tvoje Srce, Majko, bolove naših bolesnika, tjeskobu svih patnika i agoniju svih umirućih.

Kao naš dar donosimo sve pravednike i svece našega naroda, prošle i sadašnje, znane i neznane; donosimo ti ljubav i žrtvu naših mučenika. Donosimo Ti molitve svih vjernika i skromnih duša koje se prikazuju i mole da u nama i među nama bude Božje Kraljevstvo ljubavi i mira. Na te se nakane u oko 60 Tvojih svetišta i crkvica mjesečno služe svete Mise kao „žrtveni prinos“ naših vjernih obitelji.

U zajedništvu Općinstva svetih danas molimo sa svim vjerničkim pokoljenjima našega naroda. Nebo i zemlja neka budu svjedoci naše skrušenosti, našeg predanja i naše molitve. „Blažena Ti što povjerova!“ Umnoži nam vjeru, učvrsti nadu, ojačaj našu ljubav da prolazimo zemljom čineći dobro (usp. Dj 10,38), da ustrajemo u pradjedovskoj vjernosti Petrovu Nasljedniku u zajedništvu Katoličke Crkve. Djevice Vjerna i Majko Divna, primi u svoje Srce naše vjerničko, ljudsko i narodno postojanje; vodi nas u svjetlosti Tvoga Sina u vječnu Ljubav Presvetog Trojstva, gdje će biti otrte sve suze, „te smrti više neće biti, ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti“ (Otk 21,4).

Najvjernija odvjetnice Hrvatske, velika Zagovornice sinova ljudskih, to Te molimo! Amen!

5. Popis slugu i službenica božjih u Hrvatskom narodu

Kao što smo već protumačili u prvom dijelu ove građe, naziv sluga ili službenica Božja je osoba koja je: umrla na glasu svetosti, za koju je prema crkvenim propisima otvoren ured postulature te za koju je mjesni biskup otvorio kauzu ili postupak za betifikaciju. Sluge i službenice Božje u hrvatskom narodu su (prema godini pokretanja kauze):²

Elizabeta Golubić (G. G. Colombis, 1735. – 1801.), benediktinka	19. st.
Šimun Filipović (1732. – 1802.), svećenik, franjevac	19. st.
Nikola Bijanković (1645. – 1730.), makarski biskup	1881.
Ana Marija Marović (1815. – 1887.), utemeljiteljica Družbe za naknadu uvreda nanesenih Presvetom Srcu Isusovu	1887.
Petar Barbarić (1874. – 1897.), sjemeništatarac	1939.
Lino Maupas (1866. – 1924.), svećenik, franjevac	1942.
Josip Lang (1857. – 1924.), zagrebački pomoćni biskup	1943.
Vendelin Vošnjak (1861. – 1933.), svećenik, franjevac	1963.
Klaudija Boellein (1875. – 1952.), uršulinka	1971.
Egidije Bulešić (1905. – 1929.), mladić, svjetovni trećoredac	1974.
Ante Antić (1893. – 1965.), svećenik, franjevac	1984.
Gerard Tomo Stantić (1876. – 1956.), svećenik, karmeličanin	1985.
Aleksa Benigar (1893. – 1988.), svećenik, franjevac, misionar	1995.
Josip Stadler (1843. – 1918), sarajevski nadbiskup	2002.
Alojzije Palić (1878. – 1913.), svećenik, franjevac, mučenik	2002.
Placido Cortese (1907. – 1944.), svećenik, franjevac konventualac, mučenik	2002.

Klara Žižić (1626. – 1706.), utemeljiteljica Družbe sestara franjevki od Bezgrješne	2004.
Ante Tomičić (1901. – 1981.), franjevac kapucin	2005.
Antun Rendić (1896. – 1993.), liječnik, pisac	2005.
Marica Stanković (1900. – 1957.), osnivačica Suradnica Krista Kralja	2006.
Ivan Bonifacije Pavletić (1864. – 1897.), redovnik	2007.
Ivan Peran (1920. – 2003.), svećenik, franjevac	2009.
Žarka Ivasić (1908. – 1946.), milosrdnica, mučenica	2011.
Pelbart Ladislav Lukacs (1916. – 1948.), svećenik, franjevac, mučenik	2011.
Franjo Kuharić (1919. – 2002.), zagrebački nadbiskup i kardinal	2012.
Marija Krucifiksa Kozulić (1852. – 1922.), utemeljiteljica Družbe sestara Presvetog Srca Isusova	2013.
Antun Mahnić (1850. – 1920.), krčki biskup, utemeljitelj Katoličkog pokreta u Hrvatskoj	2013.
Tarsilla Host-Ivešić (1905. – 1958.), redovnica Družbe Svetih srdaca Isusa i Marije	2013.
Krešimir Barišić (1907. – 1941.), svećenik, mučenik	2014.
Antun Dujlović (1914. – 1943.), svećenik, mučenik	2014.
Juraj Gospodnetić (1910. – 1941.), svećenik, mučenik	2014.
Ante Gabrić (1915. – 1988.), svećenik, isusovac, misionar	2015.
Lovro Milanović (1777. – 1807.), svećenik, franjevac, mučenik	2015.
Danijel Hekić (1926. – 2009.), svećenik, franjevac	2015.
Lipharda Horvat (1902. – 1945.), milosrdnica, mučenica	2018.
Geralda Jakob (1906. – 1945.), milosrdnica, mučenica	2018.
Konstantina Mesar (1907. – 1945.), milosrdnica, mučenica	2018.
Blanda Stipetić (1889. – 1945.), milosrdnica, mučenica	2018.
Kornelija Horvat (1886. – 1944.), milosrdnica, mučenica	2018.
Trofima Miloslavić (1889. – 1950.), milosrdnica, mučenica	2018.

²²Popis slugu i službenica Božjih u hrvatskom narodu izrađen je na temelju knjige koju je napisao Ivan DAMIŠ, *Sujedoci evandelja. Sluge Božji i službenice Božje u Hrvata*, Glas Koncila, Zagreb, 2011. te podataka koje smo prikupili iz svih nad/biskupija Crkve u Hrvata.

Pojmovnik

Askeza: otkrivanje i prihvaćanje volje Božja u postu i pokori.

Auerola: mala zlatna kruna, u obliku kruga svjetlosti koji se stavlja na glave božanskih ili svetih osoba ističući njihovu svetost.

Blaženik (lat. *beatus*): osoba koja je proglašena blaženom i štuje se u mjesnoj Crkvi.

Bogoslovne krepsti: vjera, nada i ljubav.

Bogumili: sljedbenici umjerenih dualista koji su nastali na bugarsko-makedonskom području u 10. stoljeću.

Dualizam je učenje prema kojem svijetom upravljaju dva počela: počelo *dobra* ili *svjetla* i počelo *zla* ili *tame*.

Počelo dobra je tvorac duhovnog svijeta, a počelo zla je začetnik materijalnog svijeta.

Breve: kratka papinska službena isprava, izdana manje svečanom formom.

Bula: svečano papinsko pismo, potvrđeno papinskim pečatom.

Časni sluga Božji: sluga Božji dobiva naziv „časni“ nakon što je proglašen dekret o herojskim krepstima.

Čudo: Božji zahvat u čovjeku. Predstavlja poziv na vjeru.

Djela milosrđa: dobra koje činimo prema bližnjem, a dijele se na tjelesna i duhovna djela milosrđa. Duhovna djela milosrđa: dvoumna savjetovati, neuka poučiti, grešnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti, strpljivo podnosići neugodne osobe, za žive i mrtve Bogu se moliti. Tjelesna djela milosrđa: gladna nahraniti, žedna napojiti, siromaha odjenuti, hodočasnika ugostiti, bolesnika i utamničenika pohoditi, prognanika pomagati, mrtva pokopati.

Deizam (lat. *deus*, znači Bog): filozofsko-religijsko učenje prema kojem je Bog stvorio svijet, ali nakon stvaranja ne utječe na razvoj i povijest onog što je stvorio. Deizam odbacuje nauk i dogme svih vjera i crkava.

Ekumenizam: pokret za jedinstvo kršćana.

Emir: upravitelj pokrajine.

Enciklika: okružnica, papino okružno pismo koje je upućeno svim biskupima i svim vjernicima.

Evanđeoski savjeti ili pridružene krepsti: duhovni novozavjetni savjeti kojima se preporučuje naslijedovanje Krista u čistoći, poslušnosti i siromaštву.

Grgurovska reforma: obnova Crkve prema papi Grguru VII. (1073. – 1085.).

Hagiografija: opis života kršćanskih svetaca.

Hereza ili krivovjerje: krivo tumačenje ili nijekanje neke vjerske istine.

Kadija: vjerski poglavar muslimana i sudac.

Kanonik: u Katoličkoj Crkvi svećenik sa službom upravitelja Crkve, član kaptola.

Kauza: pravni postupak za utvrđivanje svetosti određene osobe.

Koncil: skup svih biskupa Crkve koji saziva papa. Raspravlja se o temama koje se tiču cijele Katoličke Crkve.

Kontemplacija (lat. *contemplatio*): duhovno gledanje, unutarnja molitva ili „molitva srca“.

Krepost: čvrsto i postojano raspoloženje za činjenje dobra.

Laik: član naroda Božjeg. Riječ laik dolazi od grčke riječi *laos* što znači narod.

Martirologij: popis mučenika, svjedoka vjere.

Meditacija: razmatranje, razmišljanje o smislu i značenju vjerskih istina.

Milost: unutarnji Božji dar koji nam Bog daje za vječno spasenje.

Moral: odnosi se na čudoredno ponašanje, lat. *mores* znači običaj; skup normi i pravila koje su u skladu s određenim pojmom dobra.

Mučenik: osoba koja je pretrpjela muke za Krista i svoju vjeru te položila svoj život da bi posvjedočila svoju vjeru u Krista (grč. *martyrs*, lat. *martir*, znači svjedok).

Predziđe kršćanstva: papa Lav X. nazvao je Hrvatsku, 1519. godine, *Antemurale christianitatis*, tj. predziđe kršćanstva ili zaštitnicom kršćanstva.

Promicatelj vjere: tzv. „đavolji odvjetnik“ koji ima zadaću u životu dotičnog pronaći sve ono što govori protiv svetosti.

Prosački redovi: franjevci, dominikanci i karmelićani.

Relikvije: posmrtni ostaci, čitavo tijelo, dio tijela ili samo čestica nekog sveca koji je od Crkve odobren za štovanje.

Reskript: kraljevska (carska) odluka, naredba, otpis.

Saraceni: srednjovjekovni naziv za sve Arape, jedno vrijeme i za sve muslimane.

Sinoda: skup izabralih članova jedne biskupije, saziva je biskup. Raspravlja se o pitanjima koje se tiču određene biskupije.

Sluga Božji ili službenica Božja: naziv za preminulu osobu kreposnog života, za koju se vodi postupak za proglašenje blaženom.

Stigme: Rane Isusove. Izgledom podsjećaju na pet rana što ih je Isus zadobio kod razapinjanja na križ. U povijesti su najprije zabilježene kod sv. Franje Asiškog (grč. *stigma*, znači biljeg, ožiljak, rana).

Stožerne kreposti: razboritost, pravednost, jakost i umjerenost.

Svetac: osoba koja se za života istakla u kršćanskim krepostima, koja je za života ili poslije smrti činila čudesa te kao takva od Crkve službeno proglašena svetom, svjedokom i uzorom za nasljedovanje (grč. *hagios*, lat. *sanctus*).

Umijeća: u srednjem vijeku student je morao prvo studirati *umijeća*, a nakon toga druge discipline, primjerice, teologiju, pravo ili medicinu. Slobodna umijeća obuhvaćala su: *trivium* (tečaj s tri predmeta: gramatika, retorika i dijalektika), te *quadrivium* (tečaj s četiri predmeta: aritmetika, glazba, geometrija i astronomija). Završavalo se tečajem filozofije prirode i metafizičkom.

Zapadno rimske carstvo: vladalo je većim dijelom Europe do početka V. stoljeća. Urušilo se provalom Gota i Vandala u Rim, a konačno je propalo 476. godine.